

सन २०१४-१५ या वर्षातील रुपांतरित कर्जावरील सन
२०१५-१६ या वर्षाचे संपूर्ण व्याज व पुढील चार वर्षांचे
६% दराने व्याज शासनामार्फत अदा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
शासन निर्णय क्र. बैठक-०४१५/प्र.क्र.१२६/२-स,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय (विस्तार), मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २९ जुलै, २०१५.

वाचा :- १) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. एससीवाय-२०१४/प्र.क्र.२५७/म-७, दि. १४/१/२०१५.
२) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. एससीवाय-२०१५/प्र.क्र.९५/म-७, दि. १६/४/२०१५.

प्रस्तावना :-

महसूल व वन विभागाच्या दि. १४/१/२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार खरीप-२०१४ या हंगामातील २३,८११ गावातील व दि. १६/४/२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार रब्बी हंगामातील १२५३ अशा एकूण २५०६४ गावातील पैसेवारी ५० पैसेपेक्षा कमी असल्याचे जाहिर करण्यात आले आहे. तसेच दि. ४/२/२०१५ व दि. १३/४/२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार राज्यात नोव्हेंबर-डिसेंबर, २०१४ व फेब्रुवारी-मार्च, २०१५ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीट यामुळे झालेल्या हानीपोटी आपदग्रस्तांना मदत व सवलत देण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे. या निर्णयानुसार सहकार विभागाशी संबंधित शेतीशी निगडित कर्जाच्या वसुलीस स्थगिती व सहकारी कर्जाचे पुनर्गठन या उपाययोजना करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन सन २०१४-१५ या वर्षातील पीक कर्जाचे व्याजासह पुढील पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी रुपांतरण करण्याबाबत विभागामार्फत यापूर्वीच सहकारी बँकांना व व्यापारी बँकांना निर्देश देण्यात आले आहेत. त्यानुसार राज्यातील काही जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका व व्यापारी बँकांनी जून-जुलै, २०१५ मध्ये सुमारे रु. २५०० कोटी कर्जाचे रुपांतरण केले आहे. टंचाईग्रस्त भागातील बँकांमार्फत सुमारे रु. ६००० कोटी अल्प मुदत कर्जाचे रुपांतरण होण्याची शक्यता आहे. या कर्जाची परतफेड सन २०१५-१६ या वर्षापासून पाच वर्षांत करावयाची आहे. त्यानुसार या कर्जाचा पहिला हप्ता जून, २०१६ मध्ये देय होणार आहे.

रुपांतरित कर्जावर विविध बँकांकडून सुमारे ११.५ ते १२% व्याज दर आकारण्यात येतो. पीक कर्जाच्या तुलनेत रुपांतरित कर्जाचा व्याज दर जास्त असल्यामुळे टंचाईग्रस्त भागातील शेतकऱ्यांना व्याजाचा अधिक भार सोसावा लागतो. अशा शेतकऱ्यांच्या रुपांतरित कर्जावरील व्याजाचा काही भार शासनामार्फत सोसण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षात नैसर्गिक आपत्तीने बाधित झालेल्या जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी घेतलेल्या अल्प मुदत कर्जाचे मध्यम मुदत कर्जात रुपांतर करून जे शेतकरी या रुपांतरित कर्जाचा प्रत्येक वार्षिक हप्ता बँकेस विहित मुदतीत परत करतील अशा शेतकऱ्यांच्या कर्जावरील सन २०१५-१६ या वर्षाचे संपूर्ण व्याज व त्या पुढील चार वर्षांचे (सन २०१६-१७ ते २०१९-२०) ६% दराने होणारे व्याज शासनामार्फत शेतकऱ्यांच्या वतीने संबंधित बँकांना अदा करण्यास या निर्णयाद्वारे शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय मा. मंत्रीमंडळाच्या दि. १२/७/२०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयास अनुसरून व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र ३३३/१५/व्यय-२, दिनांक २९/०७/२०१५ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर खर्चासाठी नव्याने लेखाशीर्ष उपलब्ध करून त्यासाठी सन २०१६-१७ च्या अर्थसंकल्पात तरतूद उपलब्ध करण्यात यावी. तथापी, ही खर्चाची नवीन बाब असल्याने ही बाब विधीमंडळाच्या निदर्शनास आणून त्यासाठी आवश्यक तरतूद उपलब्ध झाल्यानंतरच खर्च करण्यात यावा. सदर रक्कम वितरित करण्यासाठी सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे अधिनस्त लेखाधिकारी यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अल्प मुदत कर्जाचे रुपांतरण करून घेतलेल्या शेतकऱ्यांची बँक शाखानिहाय यादी दि. ३१/८/२०१५ पर्यंत बँकांनी सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उपलब्ध करून द्यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१५०७३०११०७५२२९०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(संतोष पाटील)

विशेष कार्य अधिकारी

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव
३. मा. राज्यमंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा.विधान सभा सदस्य / विधान परिषद सदस्य (सर्व).
५. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
६. अप्पर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
७. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. जिल्हाधिकारी (सर्व).
९. महाप्रबंधक तथा समन्वयक, राज्य स्तरीय बँकर्स समिती, बँक ऑफ महाराष्ट्र, पुणे.
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या., मुंबई.
११. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व).
१२. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व).
१३. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व).
१४. निवड नस्ती.